

prima instanță G. Bivol
instanța de apel N. Budăi, I. Muruianu, A. Nogai
instanța de recurs Iu. Sîrcu, G. Stratulat, Iu. Oprea, I. Druță, I. Corolevski

dosarul nr. 2rhc-7/16

Î N C H E I E R E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii Ala Cobăneanu, Iuliana Oprea, Dumitru Mardari, Galina
Stratulat

examinînd cererile de revizuire depuse de către Ministerul Finanțelor și de Societatea pe acțiuni „Stadionul Republican”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Basconslux” împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienții accesorii Societatea pe acțiuni „Stadionul Republican”, Agenția Sportului și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu privire recunoașterea valabilității contractului de antrepriză și încasarea sumei, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, prin care a fost admis recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Basconslux”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 16 iulie 2014

c o n s t a t ă:

La 29 iulie 2013 SRL „Basconslux” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii SA „Stadionul Republican”, Agenția Sportului și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu privire la recunoașterea valabilității contractului de antrepriză și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la ședința de lucru a Guvernului Republicii Moldova din 11 iunie 2007 (procesul verbal nr. 1113-1182), s-a decis ca Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului, Agenția Sportului și Federația Moldovenească de Fotbal în termen de 3 zile vor încheia contractul de demolare a Stadionului Republican și vor prezenta un plan concret de demolare. Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului va selecta antreprenorul general pentru demolare și pînă la data de 15 iunie 2007 va începe lucrările de demolare.

Urmare a deciziei luate, Ministerul Construcțiilor și Dezvoltare a Teritoriului a desemnat compania „Basconslux” SRL să execute lucrările de demolare în baza autorizației nr.18a/07 din 13 aprilie 2007 eliberată de către Consiliul municipal Chișinău.

În acest context, la acel moment, structurile de stat se conduceau de sarcinile, care reieșeau din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1170 din 11 octombrie 2006 „Cu privire la reconstrucția complexului „Stadionul Republican”, lucrările de demolare au fost executate de către „Basconslux” SRL în baza proiectului de execuție aprobat de ÎS „Urbanproiect” conform graficului aprobat de Guvern și finisate la 25 august 2007. Supravegherea executării lucrărilor de demolare a fost efectuată de către Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului. Dat fiind faptul că față de compania „Basconslux” SRL a fost pusă sarcina de a executa lucrările de demolare a Stadionului Republican în termen de până la 25 august 2007 pe contul și pe puterile proprii, cu condiția compensării ulterioare a cheltuielilor suportate de către reclamant, de către dl. A. Țurcan, la acel moment vice-director al Agenției Construcțiilor și Dezvoltare a Teritoriului a Republicii Moldova, a fost prezentată o scrisoare semnată de către Prim-ministrul Republicii Moldova, dl. Vasile Tarlev și dl. A. Țurcan, în care se stipula garanția achitării lucrărilor efectuate de către „Basconslux” SRL.

Menționează că și-a onorat integral, calitativ, în termen și la un preț redus obligațiile sale privind demolarea Stadionului Republican.

Potrivit procesului-verbal cu privire la recepționarea lucrărilor executate, care a fost semnat de către directorul general SABO, directorul general „Urbanproiect”, directorul Serviciului de Stat verificare, precum și directorul Stadionului Republican, costul lucrărilor efectuate de către reclamant constituie 8044108,68 lei. Acest proces-verbal a fost aprobat de către Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului.

Necătfînd la aceasta, pînă în prezent din datoriile existente nu i s-a achitat nici un bănuț. La nenumăratele adresări, atît verbale, cît și în formă scrisă față de pîrîți privind oferirea unui răspuns clar ce țin de termenii de achitare a lucrărilor de demolare a Stadionului Republican, pînă la moment reclamantul nu a primit nici un răspuns. Verbal tot se promitea că în anul viitor vor fi alocați bani în bugetul republican și cheltuielile suportate vor fi restituite.

Pentru îndeplinirea lucrărilor de demolare a stadionului, SRL „Basconslux” a fost nevoită să i-a un credit bancar întru onorarea obligațiunilor contractuale cu subantreprenorii, ceea ce a dus la calcularea și achitarea dobînzilor bancare, precum și penalităților prevăzute de contractele de subantrepriză sus-menționate.

Din motivul neachitării față de SRL „Basconslux” a sumelor expuse în reclamație, s-a dus la incapacitatea achitării impozitelor față de bugetul public național și, respectiv, la calcularea penalităților în sumă totală de 1397947,97 lei față de CNAS și 554155,85 față de CNAM.

La data de 25 martie 2013 reclamantul a expediat în adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al RM o cerere prealabilă de achitare a datoriei existente și a dobînzii de întîrziere, care i-a răspuns că pînă în prezent către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, de către stat, nu au fost direcționate surse financiare pentru achitarea lucrărilor de demolare a stadionului.

La 05 martie 2013 a fost expediată o cerere prealabilă și în adresa Ministerului Tineretului și Sportului al RM, care prin răspunsul său și-a detașat obligațiunile indicînd faptul, că potrivit Hotărîrii Guvernului nr. 1113 din 01

octombrie 2008, pachetul de acțiuni al SA „Stadionul Republican” a fost transmis din gestiunea Agenției Sportului în gestiunea Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriale. Cererea prealabilă a fost expediată și în adresa Ministerului Finanțelor, iar prin răspunsul său se recunoaște faptul executării lucrărilor de demolare de către compania reclamantă, însă la fel indică faptul că din 2007-2013 în bugetul de stat nu au fost prevăzute mijloace pentru acoperirea cheltuielilor date.

Consideră că ținând cont de faptul că beneficiar al lucrărilor executate este SA „Stadionul Republican”, această societate la fel are calitatea de copârț.

Cere SRL „Basconslux” recunoașterea valabilității contractului de antreprinză, încheiat între „Basconslux” SRL și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului și încasarea în mod solidar de la pârți a sumei de 8044108,68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6152641 lei și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul și-a modificat pretențiile, solicitând recunoașterea valabilității contractului de antreprinză, încheiat între „Basconslux” SRL și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului și încasarea de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, a sumei de 8044108,68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6152641 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 iulie 2014, a fost admisă acțiunea, fiind recunoscută valabilitatea contractului de antrepriză încheiat între „Basconslux” SRL și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului. A fost încasat de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, suma în mărime de 8044108,68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6152641 lei și cheltuielile de judecată -taxa de stat în mărime de 5000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, au fost admise apelurile declarate de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, a fost corectată eroarea materială din dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 cu indicarea „se respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată și tardivă.”

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, a fost admis recursul declarat de către SRL „Basconslux”, casată decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de Ministerul Finanțelor și SA „Stadionul Republican”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, a fost respinsă cererea Ministerului Finanțelor cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

La 23 noiembrie 2015 Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, cerînd admiterea acesteia, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, cu dispunerea rejudecării recursului.

În motivarea cererii de revizuire Ministerul Finanțelor a invocat omiterea termenului de prescriere a acțiunii conform art. 267 al. (1) Cod civil, or în caz de

lipsă a unui contract în care să fie stabilit obiectul, prețul și termenul pentru onorarea obligațiilor de finisare a lucrărilor și de plată efectivă, s-a reiterat că termenul de 3 ani se calculează cel târziu din data de 19 martie 2008, când SRL „Basconslux” a înaintat pretenții de achitare a mijloacelor bănești. Însă nici una din autoritățile publice sesizate de intimat nu și-au asumat obligația de achitare a unor sume pentru lucrările de demolare. Astfel, societatea nu a fost lipsită de dreptul de a sesiza instanța pînă la 19 martie 2011 și nu abia în luna iulie 2013, deci aproape peste 6 ani de la pretinsa finisare a lucrărilor de demolare (august 2007) și peste 5 ani de la data cînd au fost înaintate solicitările de achitare a datoriei. În circumstanțele date, acțiunea urma a fi respinsă ca prescrisă.

Societatea nemijlocit în cadrul ședințelor a confirmat că s-a adresat de nenumărate ori cu solicitări în vederea restituirii plăților pentru lucrările de demolare, însă careva răspuns nu a primit.

Este eronată soluția instanței de recunoaștere a valabilității încheierii contractului de antrepriză dintre SRL „Basconslux” și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, în cazul în care acesta nu ar fi existat vreodată. Or, pentru ca acesta să producă efecte juridice, urmează ca un asemenea contract să corespundă criteriilor de valabilitate, în special ce ține de manifestarea acordului de voință care poate fi exercitat de către o persoană cu capacitate de exercițiu. La caz însă se atestă că la acel moment Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului nici nu exista, respectiv în caz de lipsă a unei astfel de capacități de exercițiu, survin consecințele art. 222 al. (1) Cod civil – nulitatea actului juridic.

Forma convenției la fel constituie una din condițiile de valabilitate a actului juridic, iar reieșind din valoarea tranzacției și obligativitatea înregistrării contractului, care nu au fost respectate în litigiu dat, rezultă nulitatea lui.

Instanța neîntemeiat a făcut trimitere la prevederile art. 213 Cod civil ce ține de efectele de nerespectare a formei autentice în condițiile în care art. 208 al. (2), art. 210 al. (1), art. 214 al. (2), art. 680 Cod civil și art. 25 al. (4) din Legea achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr. 1166 din 30 aprilie 1997, în vigoare la acel moment, care stabilesc că pentru a fi valabile contractele de achiziție publică de lucrări nu trebuie autentificate, ci să fie încheiate în formă scrisă și să fie înregistrate la Trezoreria de Stat. Respectiv, instanța a făcut trimitere la o normă care nu era aplicabilă litigiului dat și nici măcar nu a reținut prevederile art. 212 Cod civil care expres stabilește situațiile de încheiere a unui act juridic în formă autentică. Mai mult, instanța nu a indicat cum a determinat cealaltă parte a contractului, or nu există nici un act prin care societatea ar fi fost desemnată ca antreprenor.

Illegal instanța s-a expus asupra capătului de cerere cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere, în cazul în care aceasta a omis să indice de unde izvorăște pretinsa obligație, valoarea obligației de la care a fost calculată dobînda, termenul din care aceasta a devenit scadentă. Astfel, în lipsa unui contract, fapt ilicit sau alt act/fapt juridic care ar putea naște un raport obligațional, este imposibil de a stabili obligația, valoarea ei și termenul de executare. Partea reclamantă și instanța nu au indicat termenul pentru care dobînda a fost calculată, iar la materialele cauzei lipsește și vreun calcul al acesteia. Avînd în vedere că dobînda constituie o

obligație accesorie la obligația de bază, implicit asupra acesteia se aplică prescripția extinctivă.

Neîntemeiat instanța nu a dispus încasarea de la SRL „Basconslux” a taxei de stat de 45000 lei la înaintarea acțiunii în judecată, or față de aceasta nefiind aplicabile prevederile art. 86 al. (1) CPC. Ba mai mult, deși reclamantul a prezentat un extras de la BC „MoldovaAgroindbank” SA precum că soldul bănesc la contul deținut de societate este unul diminuat, acesta nu putea fi reținut ca probă, în situația în care ordinul de plată a taxei de stat de 5000 lei a fost eliberat de BC „Victoriabank” SA.

În susținerea cererii de revizuire, Ministerul Finanțelor a făcut trimitere la temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC. Astfel, la baza emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015 de încasare din bugetul de stat a sumei de peste 14 mil. lei în beneficiul SRL „Basconslux”, instanța a făcut trimitere la două procese-verbale și la o notă informativă privind pretinsa valoare a lucrărilor de demolare, înscrisuri care nu conțin dată sau număr de înregistrare. La fel, instanța a dispus spre încasare dobânda de întârziere fără a indica perioada de întârziere a executării obligației și fără vreun calcul anume. Pe marginea aceste pretenții revizuiantului a obiectat asupra înscrisurilor menționate mai sus (proceselor-verbale și notei informative privind pretinsa valoare a lucrărilor de demolare) care nu corespund condițiilor de valabilitate a actelor juridice, nu conțin dată și număr de înregistrare, deci în consecință în baza unor astfel de acte nule de drept reclamantul nu poate pretinde și la încasarea dobânzii de întârziere.

Conform materialului probator reiese că procesele-verbale și nota informativă au fost semnate de către Petru Morari, directorul general SABOS care, potrivit informației prezentate de Camera Înregistrării de Stat, a fost înregistrată ca persoană juridică abia la 21 octombrie 2008. În circumstanțele date, actele enunțate nu puteau fi semnate anterior constituirii persoanei juridice SABOS. Respectiv și dobânda de întârziere nu putea fi calculată cu o dată anterioară, din luna august 2007. În această ordine de idei, instanța, reieșind din informația Camerei Înregistrării de Stat, are obligația de a stabili la ce dată au fost emise procesele-verbale privind recepția lucrărilor de demolare, pentru a determina atât scadența obligației și perioada de întârziere, precum și curgerea termenului de prescripție la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nevalabilitatea proceselor-verbale și notei informative privind pretinsa valoare a lucrărilor de demolare se confirmă și prin faptul că Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului a fost constituit abia în luna august 2008, astfel autoritatea dată nu putea în vreun mod de a autoriza executarea lucrărilor de demolare cu o dată anterioară, din august 2007.

Deci, în opinia revizuiantului, notificarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 05/3355 din 22 octombrie 2015 constituie un temei de revizuire în sensul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, deoarece prin aceasta se probează comportamentul dolosiv al intimatului.

La 04 decembrie 2015 SA „Stadionul Republican” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, cerînd admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs, cu dispunerea rejudecării recursului.

Drept temei de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC, și anume - au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiantului, precum și a fost emisă o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, menționează că pricina în cauză a fost examinată în lipsa SA „Stadionul Republican”, care nu a fost citată legal în conformitate cu art. 108 CPC.

De asemenea, reprezentantul SA „Stadionul Republican” nu a participat la examinarea pricinii nici în instanța de apel și nici nu a cunoscut despre pricina în cauză, aflând despre existența hotărârilor pronunțate abia la 04 septembrie 2015.

Or, ca rezultat al neparticipării acesteia, a fost în imposibilitate de a combate înscrisurile ce au stat la baza emiterii hotărârii de admitere a acțiunii și anume – procesele-verbale și nota informativă privind pretinsa valoare a lucrărilor de demolare, care în sine nici nu conțin vreo dată sau număr de înregistrare. Deși instanța a concluzionat că lucrările de demolare au fost finisate în vara anului 2007, argumentele date puteau fi combătute prin explicațiile directorului Stadionului Republican – V. Sula precum că procesul-verbal a fost semnat în toamna anului 2008.

În final, odată cu examinarea pricinii în lipsa reprezentantului SA „Stadionul Republican”, ultimul a fost lipsit de dreptul de a prezenta probe și argumente împotriva pretențiilor invocate de reclamant.

Instanța a omis a se expune și asupra omiterii termenului de prescripție a acțiunii, în cazul în care părțile adverse au invocat expirarea acestuia, iar reclamantul, la rândul său, nu a cerut repunerea în termen a cererii sale. Cu titlu de consecință, rezultă și ilegalitatea capătului de cerere cu privire la încasarea dobânzii de întârziere de 6152641 lei, în situația în care nu a fost indicată perioada de calcul a acesteia.

Conform art. 619 al. (1) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi doar pe perioada întârzierii, or în ceea ce privește nașterea obligației, conform art. 514 Cod civil, acestea se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Deci, pentru a putea fi supusă examinării pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, era absolut necesară stabilirea exactă la ce dată au fost încheiate procesele-verbale și nota informativă privind recepția lucrărilor executate. Respectiv, în lipsa unui contract, fapt ilicit sau alt act/fapt juridic care ar putea naște un raport obligațional, este imposibil de a stabili obligația, valoarea acesteia și termenul de executare, iar implicit și termenul pentru care se poate pretinde dobânda.

La caz, nici reclamantul și nici instanța de judecată nu au indicat termenul pentru care a fost calculată dobânda de întârziere, precum și vreun calcul al acesteia lipsește la materialele cauzei. Cu toate acestea, instanța a dispus încasarea dobânzii în mărime deplină, fără însă a indica temeiul apariției obligației, valoarea obligației de la care se calculează dobânda, termenul de când a devenit scadent.

Or, circumstanțele date în cumul sunt importante pentru soluționarea litigiului în fond.

În conformitate cu art.452 alin.(1) și (3) CPC, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii

de chemare în judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 al.(3) din Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată, nu a fost modificat.

În conformitate cu art.444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art.6 al.(7) din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborînd prevederile art.452 al.(1) CPC cu art.444 al aceluiași cod, care este modificat printr-o lege posterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererile de revizuire neîntemeiate și care urmează a fi respinse ca fiind inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art.453 al.(1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărîrii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărîrii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Totodată se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența Curții Europene a Dreptului Omului în cazul Popov (nr. 2) contra Moldovei.

Avînd ca bază prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuiantul Ministerul Finanțelor a invocat drept temei de revizuire notificarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 05/3355 din 22 octombrie 2015, potrivit căreia ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” (SABOS) a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la 21 octombrie 2008.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art.449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite constituie totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii, care să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Elemente de fapt, la rîndul său, ca modalitate a probării circumstanțelor, constituie, în conformitate cu art.117 al.(2) CPC, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților.

Deci, în urma celor menționate, revizuiantul Ministerului Finanțelor la invocarea temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC a anexat notificarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 05/3355 din 22 octombrie 2015 care, în opinia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, nu relevă existența unei probe concludente și pertinente care să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, precum și putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

Deși aceasta a fost eliberată ulterior adoptării deciziei contestate, la 22 octombrie 2015, nu poate fi apreciată ca fiind descoperită după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă. Or, conform art. 34 al. (1) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, datele din Registrul de stat și din actele de constituire sunt publice și accesibile tuturor în condițiile și în limitele prevăzute de legislația cu privire la accesul la informație, secretul de stat, secretul comercial, protecția datelor personale, cu privire la registre, precum și de tratatele internaționale din domeniu la care Republica Moldova este parte. Ba mai mult, informația din Registrul de stat pentru autoritățile publice se prezintă gratuit.

În circumstanțele enunțate, după cum invocă și Curtea Europeană a Dreptului Omului în cazul *Dragostea Copiilor - Petrovski - Nagorni contra Moldovei* (cererea nr. 25575/08), Ministerul Finanțelor la înaintarea cererii de revizuire nu și-a argumentat în vreun mod alegațiile dacă notificarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 05/3355 din 22 octombrie 2015, care în opinia acesteia conținea „informații”, nu ar fi putut fi obținută mai devreme. Astfel, procedura de reexaminare invocată de revizuient, constituie în esență o încercare de a reargumenta cauza pe motivele pe care Ministerul ar fi putut să le formuleze, dar nu le-a formulat, în timpul procesului care s-a încheiat cu decizia irevocabilă din 22 aprilie 2015. De fapt, aceasta constituie mai degrabă un „recurs în anulare”, al

căruia scop este de a obține o nouă examinare a chestiunii decât o revizuire propriu-zisă prevăzută de articolul 449-453 al Codului de procedură civilă.

Colegiul mai relevă că, unul din aspectele fundamentale ale statului de drept este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauza *Brumărescu contra Romaniei* și *Roșca contra Moldovei*).

Securitatea juridică presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă soluționare a cauzei. Competența instanțelor judecătorești ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată drept un recurs în anulare, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Vis-a-vis de celelalte argumente invocate de revizientul Ministerul Finanțelor, Colegiul reține că în esență acestea repun în discuție fapte și împrejurări care au fost examinate și analizate minuțios de instanțele ierarhic inferioare.

Nu sunt relevante nici argumentele SA „Stadionul Republican” invocate în cererea sa de revizuire în baza art. 449 lit. c) CPC, pe motiv de neînștiințare a acesteia despre examinarea litigiului dat, în cazul în care norma enunțată expres prevede ca temei de revizuire emiterea unei hotărâri cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Or, la caz, SA „Stadionul Republican” este subiect al raportului material litigios.

Ba mai mult, SA „Stadionul Republican” anterior, la 08 septembrie 2015, a depus o cerere de revizuire prin care a invocat aceleași temeiuri, care însă a fost respinsă ca inadmisibilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015 (f.d. 43, 50, vol. II). Or, prin prisma art. 451 al. (4) CPC, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeiuri.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de revizuire depuse de către Ministerul Finanțelor și SA „Stadionul Republican” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 453 al.(1) lit. a) și 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se resping ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Ministerul Finanțelor și de Societatea pe acțiuni „Stadionul Republican”, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Basconslux” împotriva

Ministerului Finanțelor, intervenienții accesorii Societatea pe acțiuni „Stadionul Republican”, Agenția Sportului și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu privire la recunoașterea valabilității contractului de antrepriză și încasarea sumei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Galina Stratulat